

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 Ольга ДЕМЕНТЬЄВА
«26» червня 2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о.завідувача кафедри
 Станіслав СЕМЕНЮК
Протокол засідання кафедри
Лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
від «05» вересня 2024 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Лісове господарство

Спеціальність – 205 Лісове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Кропивницький – 2024

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Озеленення населених місць
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекції викладає: Бойко Тетяна Олексіївна, кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Практичні заняття проводить: Бойко Павло Михайлович, кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
Контактна інформація	boiko_t@ksaeu.kherson.ua agro_hoda@ukr.net kaf_lis@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	вівторок, четвер 14.00 – 16.00 конференція Zoom https://us04web.zoom.us/j/89457706047?pwd=M3UzVExmVnZZTHJoVGIOOFdtOGRwQT09 Ідентифікатор конференції: 894 5770 6047 Код доступу: Ed3ftF
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	У процесі вивчення курсу дисципліни «Озеленення населених місць» здобувачі вищої освіти розглянуть наукові основи озеленення населених місць. Ознайомляться зі сучасними методами та напрямками озеленення, оволодіють теоретичними знаннями і здобудуть практичні навички створення об'єктів озеленення різного призначення.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/enrol/index.php?id=935

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Це теоретична та практична підготовка студентів з питань озеленення населених місць, основним завданням якої є проектування, будівництво та експлуатація об'єктів садово-паркового господарства.
Завдання вивчення дисципліни	В результаті вивчення курсу «Озеленення населених місць» здобувачі опановують знання про: - екологічні, соціально-економічні та архітектурно-планувальні аспекти озеленення населених місць ; - історію та основні напрямки розвитку садово-паркового мистецтва; - основні методи формування гармонійного середовища життєдіяльності людини засобами ландшафтної архітектури; - теоретичні основи ландшафтно-планувальної організації населеного місця; - класифікацію зелених насаджень; - методи і прийоми проектування об'єктів озеленення; основні етапи передпроектних досліджень та авторського нагляду за здійсненням проекту; - основні композиційні закономірності, прийоми формування об'єктів зеленого будівництва;

	- фактор часу при проектуванні та формуванні озелених територій; - деревно-чагарниковий, газонний та квітковий асортимент декоративних рослин відповідно до природно-кліматичного зонування; - агротехніку вирощування рослин відкритого та закритого ґрунту; - технологію будівництва та експлуатації садово-паркових об'єктів.
--	---

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові)	ФК-2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження. ФК-4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів. ФК-5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду. ФК-6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання. ФК-7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію. ФК-10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців. ФК-11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів. ФК-12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.
Програмні результати навчання (ПРН)	

ПРН	ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію. ПРН-4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН-7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності. ПРН-9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання. ПРН-10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази. ПРН-13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.
------------	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025 н.р.
Семестр	сьомий, восьмий
Курс	четвертий
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК31
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння курсу «Озеленення населених місць» є такі дисципліни: «Ботаніка», «Дендрологія», «Декоративна дендрологія», «Квітникарство».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Озеленення населених місць» є базовими для дисциплін «Архітектурна графіка в садово-парковому будівництві», «Організація с.-п. та л.-г. виробництва», «Садово-паркове та ландшафтне будівництво».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	7 кредитів 210 год., з яких 104 год. аудиторних занять, з них 40 год лекцій, 42 год. практичних та 22 год. лабораторних занять та 106 год. самостійної роботи.
Лекції	40 год. лекцій
Практичні / Семінарські	64 год. практичних
Лабораторні	
Самостійна робота	106 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	7 семестр – залік, 8 семестр – іспит

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Realtime Landscaping Architect , 2020 (2023)
Обладнання	інтерактивна дошка, проектор, комп'ютерний пристрій (ноутбук)

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо. Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття). Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лек	лаб.	сем./пр.	СР	
Змістова частина 1 Історія озеленення							
Згідно розкладу	Тема 1	Вступ. Історія Озеленення.	8		4	10	4
Згідно розкладу	Тема 2	Ландшафтне мистецтво XIX, XX і XXI ст.	4		4	8	4
	ПК ЗЧ 1	Усне опитування					2
Змістова частина 2 Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі							
Згідно розкладу	Тема 3	Функції зелених насаджень в урбанізованому середовищі	4		4	4	2
	ПК ЗЧ 2	Усне опитування					2
Змістова частина 3 Озеленення в ландшафтно-планувальній організації населених місць							
Згідно розкладу	Тема 4	Ландшафтно-планувальні особливості озеленення	4		4	20	2
	ПК ЗЧ 3	Усне опитування					2
Змістова частина 4 Нормативна база проектування об’єктів озеленення							
Згідно розкладу	Тема 5	Нормативна база проектування об’єктів озеленення	4		4	10	4
Згідно розкладу	Тема 6	Насадження загального користування	4		6	10	4

Згідно розкладу	Тема 7	Насадження обмеженого користування	2		6	8	4
Згідно розкладу	Тема 8	Насадження спеціального призначення	2		4	10	4
	ПК ЗЧ 4	Письмова контрольна робота					4
Змістова частина 5 Будівництво і експлуатація садово-паркових об'єктів							
Згідно розкладу	Тема 9	Організація виробничих робіт	2		8	10	4
Згідно розкладу	Тема 10	Підготовка території до посадок	2		8	6	4
Згідно розкладу	Тема 11	Будівництво доріжок і майданчиків	2		6	4	4
	ПК ЗЧ 5	Письмова контрольна робота					4
Змістова частина 6 Ремонти садово-паркових об'єктів. Реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень							
Згідно розкладу	Тема 12	Капітальний і поточний ремонт садово-паркових об'єктів. реконструкція, реставрація та консервація зелених насаджень.	2		6	6	4
	ПК ЗЧ 6	Усне опитування					2

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладання теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді студентів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків та ботанічного саду. Під час практичних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу.
Лабораторні	

Самостійна робота	Самостійна робота передбачає роботу здобувачів з літературними джерелами – заповнення робочого зошиту; фенологічні спостереження за деревними рослинами протягом року; пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека тощо; експериментальна робота під час практики; творче застосування знань і вмінь для підбору асортименту деревних рослин для різних об'єктів озеленення та стійких та високопродуктивних деревних насаджень в різних екологічних умовах.
--------------------------	--

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Робочою програмою дисципліни передбачено проводити: <u>поточний контроль</u> – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.	
Підсумковий контроль за змістовою частиною	
виконання письмової контрольної роботи	
Підсумковий контроль	
Форма підсумкового контролю є письмовий екзамен. Види запитань – тести. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).	

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина №1		Змістова частина № 2	Змістова частина № 3	Змістова частина № 4				Змістова частина № 5			Змістов а частина №6		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
4	6	4	4	4	4	4	8	4	4	8	6		

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Білоус В.І. Декоративне садівництво. Умань, 2005. 296 с. 2. Благоустрій міст та населених пунктів: інформаційно-аналітичний збірник. / упоряд. С. В. Коваленко. К.: Мін-во будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України, 2006. 80 3. Кучерявий В.П., Кучерявий В.С. Озеленення населених місць: підручн. для студентів вищих навчальних закладів. Львів. Вид-во «Новий світ – 2020». 2019. 666 с. 4. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: підручн. Львів : Світ, 2005. 456 с. 5. Кучерявий В.П. Ландшафтна архітектура: підручн. Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 521 с. 6. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури: підручн. Львів: «Новий Світ-2000», 2018. 702 с. 7. Клименко Ю.О., Кузнецов С.І., Черняк В.М. Старовинні парки України загальнодержавного значення. Довідник. Тернопіль, 1996. 8. Сапелин А.Ю. Стиль и композиция вашего сада. Уроки садового дизайна. М.: изд-во «Фитон +», 2010. 80 с. 9. Екологія: озеленення навчального середовища / [С.В. Совгіра, Г.Є. Гончаренко, Л.М. Містрюкова, Т.М. Гензьора]. К.: Наук, світ., 2010. 210 с. 10. Boults E., Sullivan Ch. Illustrated History Of Landscape Design. Willey. 2010. 260 p. 11. Hobhouse P. The Story of Gardening Hardcover – Illustrated, August 25, 2020. 512 p. 12. Stein A. The Conservatory: Gardens Under Glass Hardcover – October 27, 2020. 251 p.
Додаткова	1. Багацька О. М. Рекомендації щодо використання культивованих дерев'янистих ліан у вертикальному озелененні м. Києва / О. М. Багацька. К. : Видачничий центр НУБіП України, 2008. – 50 с. 2. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Використання зонування в ландшафтному дизайні III-тя Міжнародна науково-практична конференція “Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку” 22-23 жовтня 2020 року м. Херсон, Україна. Херсон, 2020. С.479-481 3. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Ботанічна характеристика та агробіологічні особливості ехінацеї пурпурової в контексті використання виду для міського озеленення в умовах Південного Степу України (оглядова) Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. Випуск 73. 4. Дементьєва О.І., Бойко Т.О., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення об'єктів спеціального призначення на прикладі меморіального комплексу загиблим воїнам. Таврійський науковий вісник. Вип. 106

	– Херсон, 2019. 262-266. 5. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Проект озеленення та благоустрою меморіального комплексу воїнам АТО м. Херсона. Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку: зб. тез Міжнар. наук.-практ. конференції (Херсон, 25–26 жовтня, 2018 року). 87– 91. 6. Бойко Т.О., Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Особливості озеленення територій загального користування міста Херсона: збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. / «Роль наук про землю в народному господарстві: стан і перспективи» (присвячена Всесвітньому Дню Землі), (Херсон, 20 березн. 2019 р.). Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», 2019. 29–32. 7. Дементьєва О.І., Омелянова В.Ю. Асортимент рослин для озеленення меморіального комплексу. Науково-практична конференція викладачів, молодих вчених та студентів (Херсон, травень 2018). 88–90. 8. Омелянова В. Ю. Перспективи застосування соняшника багатоквіткового/<i>Helianthus multiflorous</i> / в озелененні та ландшафтному дизайні на півдні України. Сучасна наука: стан та перспективи розвитку у сільському господарстві програма II Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених з нагоди Міжнародного дня науки та Дня працівника сільського господарства Херсон – 2020 : ДВНЗ «ХДАУ», 2020. 9. Омелянова В.Ю., Котовська Ю.С. Особливості озеленення офісних приміщень Матеріали II ої Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Наукові читання імені В.М. Виноградова». 10. Семенюк С., Бойко П., Мотузна О. Розробка концепції озеленення та благоустрою дитячого майданчика в умовах степової зони півдня України. Таврійський науковий вісник. Вип. 140. 2024. 11. Семенюк С., Бойко Т., Мотузна О., Торбіна О. Створення проєкту реконструкції та озеленення зеленої зони Херсонського ліцею № 57. Таврійський науковий вісник. Вип. 139. 2024.
Інформаційні ресурси	https://ips.ligazakon.net/document/TM030425 https://landshaft.org.ua/ http://www.domik.net/novosti/dnepropetrovsk-ukraincevzaseljat-v-nory-n99713.html